

La cultura també vol p

Pensar, debatre i actuar, heus ací els principals verbs que s'utilitzaran en el futur Cercle de Cultura que es va gestant al Principat. Si el model a copiar és el Cercle d'Economia, entre els seus impulsors també hi ha Ferran Mascarell i Joan Rigol.

Des de fa uns mesos, alguns dels protagonistes de la cultura del Principat, especialment de Barcelona, preparen, sense fer gaire soroll, el que serà el Cercle de Cultura. "A mitjan mes de juny ja hi haurà enllestits els estatuts de l'entitat, que es registrarà en qualitat d'associació civil", explica Lluís Jou, director de Política Lingüística i un dels promotors de la iniciativa. A més de Jou, també participen en aquesta fase de constitució de l'entitat el director de l'Institut de Cultura de Barcelona, Ferran Mascarell; l'escriptor Xavier Bru de Sala; el director del Centre de Cultura Contemporània, Josep Ramoneda; el senador i president del consell nacional d'Unió Democràtica de Catalunya, Joan Rigol; el director literari d'Edicions 62, Josep Maria Castellet; el vice-rector de la Universitat Pompeu Fabra, Andreu Mas-Colell; el director literari d'Empúries, Xavier Folch; i el director del Museu de la Ciència, Jorge Wagensberg. Si tots ells tenen alguna vinculació, més estreta o menys, amb institucions i espais polítics de signe divers, allò que els agrupa és el fet de ser persones representatives de la cultura del Principat.

Aquest grup té previst, en un primer moment, de contactar amb unes dues-centes persones més que podrien sentir-se interessades pel projecte. Una xifra que no vol ser limitada, ben al contrari, perquè "com més serem, millor", comenta Lluís Jou.

De fet, la iniciativa ja ha despertat moltes simpaties coincidents, encara que només sigui per impressions. I és que l'anàlisi de les necessitats de la cultura i la dels recursos disponibles per a cobrir-les

hi és, encara que hi hagi algunes coses per definir: accions concretes a dur a terme, un local social on trobar-se i un portaveu o responsable representatiu del Cercle. Aquests aspectes també han fet que dins el grup promotor no tothom s'avingui a manifestar obertament en què consisteix el Cercle fins que no sigui suficientment definit.

"A mitjan juny ja hi haurà fets els estatuts del nou Cercle de Cultura, que es registrarà en qualitat d'associació civil", diu Lluís Jou.

Desgavell cultural. La necessitat de crear el Cercle era molt urgent, segons els seus impulsors, atesa la situació actual de la cultura a Catalunya. "En l'àmbit de la cultura tenim totes les mancances i tots els desordres que vulguis", així de contundent es manifesta Josep Maria Castellet. A banda aquestes mancances, algunes persones acostades al Cercle assenyalen que els polítics no tenen gens d'interès per la cultura, tant és així que l'han deixada en una situació d'arraconament i de marginació. Un altre aspecte negatiu que afecta la cultura catalana és, segons Lluís Jou, que ha quedat massa fixada en les institucions

i en els gestors d'aquestes institucions.

Per posar-hi remei els promotors del Cercle coincideixen en la voluntat de crear un espai que situï la cultura al centre del debat polític actual i que actuï, alhora, de grup de pressió, en paraules d'un dels promotors. Un altre dels fundadors del Cercle, Josep Ramoneda, assegura que, amb aquest lloc d'encontre comú, es tracta d'ajudar a entendre la idea que la cultura és un bé de primera necessitat.

Per atènyer aquests objectius el Cercle ha de funcionar, segons Jou, com un interlocutor de les administracions, però també, i sobretot, del món de l'economia, de les indústries culturals, i dels mitjans de comunicació, de manera que la gent arribi a tenir un referent cultural que no sigui una mera còpia. "Pensa —diu preocupat— que hi ha diaris catalans que dediquen poquíssim espai, o gens, a la cultura".

Així, segons un dels promotors de l'entitat, el Cercle tant podria organitzar unes jornades internacionals per fomentar un debat d'idees com trobar-se amb el conseller de Cultura i amb el secretari d'estat de Cultura per discutir els pressupostos de cada govern.

No partidista. Els fundadors del Cercle estan convençuts que la realització d'aquests bons propòsits exigeix que l'entitat no tingui caràcter partidista, de manera que mereixi la credibilitat necessària. "Es tracta —segons Castellet— d'agrupar persones amb responsabilitats diverses dins el món públic i privat de la cultura". En aquest sentit Jou també subratlla que no es tracta de convocar

ssar comptes

cap grup de representants ni de gestors de les institucions o la UPF o la Caixa, ans la pertinença al Cercle ha de ser "voluntària i a títol individual", de protagonistes de la cultura a Catalunya.

Els fundadors del Cercle, doncs, volen desmarcar-se de tot intent anterior de fer seure en una mateixa taula gent de procedències polítiques distintes. Tot amb tot, el fet que un dels membres del grup iniciador del Cercle sigui el senador Joan Rigol fa pensar si no s'han recuperat alguns aspectes de l'anomenat Pacte Cultural del 1985, impulsat llavors que Rigol era conseller de Cultura. Doncs bé, els fun-

ARXIU / VICENT A. JIMENEZ

dadors del Cercle defugen aquesta relació, pequè, observen, el Pacte era un acord entre institucions, en què hi havia fins i tot el PSC i CiU. "Nosaltres anem més enllà de les institucions i dels partits; és precisament això, el que volem superar", assegura Lluís Jou. També Josep M. Castellet comparteix l'opinió que el Cercle no té res a veure amb el Pacte Cultural de Rigol.

Malgrat tot, el Cercle sí que torna a tenir en compte l'esperit d'un aspecte de la política del Rigol que dirigia la conselleria, val a dir el del consell assessor de cultura en què s'havien de trobar intel·lectuals de signe molt plural.

Com el Cercle d'Economia.

Segurament que allò que ha fallat fins ara, a l'hora de crear un espai que centrés la cultura en el debat polític, ha estat l'embolcall, la forma de l'organització. Però sembla que el model del Cercle d'Economia serà, finalment, ideal per a dur a terme els projectes i les idees que fa temps que es coven en el món cultural de Catalunya, des de perspectives diverses, però necessitoses de trobar-se.

El Cercle d'Economia funciona com un espai de debat i de reflexió i alhora com un *lobby* amb molta influència, que engloba persones

ARXIU / RICARD CUGAT

del món de la política, de la universitat i de l'empresa. Un altre dels trets destacats del Cercle d'Economia és que, tot i la seva catalanitat, té per àmbit d'acció l'estat. Aquest aspecte, també el tenen en consideració els fundadors del

ARXIU / CARME PUÉRTOLAS

Josep Maria Castellet (dalt), Xavier Bru de Sala i Ferran Mascarell (centre) i Lluís Jou (baix).

Aquest són alguns dels promotors del Cercle de Cultura, entitat inspirada en el model del Cercle d'Economia.

Cercle de Cultura, encara que de moment donin prioritat a l'àmbit català, tal com explica Lluís Jou: "Tenim vocació d'influir en l'àmbit estatal, perquè tampoc no estan tan bé, però de moment començarem per Catalunya". De totes maneres caldrà veure si les diferències culturals són homologables a les d'ordre socioeconòmic.

Una altra semblança és la del capítol del finançament, en què la nova entitat, igual que el Cercle d'Economia, comptarà amb les quotes dels associats i amb les aportacions i el possible patrocini del sector privat.

Oriol Cortacans